

22.4.2010

MEDEDELING AAN DE LEDEN

Betreft: Verzoekschrift 0589/2009, ingediend door Jean-Philippe Ducart (Belgische nationaliteit), namens Test Achats asbl (Test-Aankoop vzw), en één medeondertekenaar, over schending van het recht op bescherming van particulier eigendom van de aandeelhouders van FORTIS Bank

1. Samenvatting van het verzoekschrift

Indieners stellen dat de Belgische regering het recht op bescherming van particulier eigendom heeft geschonden bij de aankoop van de activa van FORTIS Holding en de daaropvolgende verkoop van haar aandelen aan BNP Paribas. Zij beweren dat de activa van de bank in beide gevallen - aankoop door de Belgische regering van activa, verkoop van dezelfde activa aan BNP Paribas - ondergewaardeerd waren en dat de regering dwingend optrad zonder overleg met of instemming van de aandeelhoudersvergadering. Tijdens een aandeelhoudersvergadering van 28 april 2008 werd definitief besloten tot verkoop van de FORTIS Bank.

Test-Aankoop vzw stelt dat het recht van aandeelhouders FORTIS op het bezit van particulier eigendom onherstelbaar is geschonden door het optreden van de Belgische regering, daar de meeste activa van de onderneming waarvan zij aandelen in bezit hebben zijn verkocht onder hun werkelijke waarde om latere waardeinstijging van aandelen uit te sluiten.

2. Ontvankelijkheid

Ontvankelijk verklaard op 9 september 2009. De Commissie is om inlichtingen verzocht (artikel 202, lid 6 van het Reglement).

3. Antwoord van de Commissie, ontvangen op 26 oktober 2009.

Indiener maakt duidelijk bezwaar tegen de verkoop van activa van Fortis en het proces

daaraan voorafgaand, dat een kwestie is van nationaal belang.

De Commissie heeft onderzoek gedaan naar de aankoop van de activa van Fortis door de Belgische en Nederlandse overheden die plaatsvond tussen 28 september 2008 en 5 oktober 2008, aangezien een dergelijke aankoop elementen van staatssteun aan de verkoper kan inhouden, in het bijzonder indien de staat een hogere prijs betaalt voor de betreffende activa dan een normale investeerder in gelijke omstandigheden. Wetgeving ter zake, met name artikelen 87 en 88 van het EG-Verdrag en Verordening (EG) nr. 659/1999 van de Raad, verplicht de Commissie dergelijke al dan niet aangemelde steun te onderzoeken. De maatregelen in kwestie werden gemeld door de Belgische en Nederlandse autoriteiten.

Het besluit van de Commissie betreffende deze overheidsmaatregelen werd genomen op 3 december 2008 en 12 mei 2009¹. In het besluit van 3 december 2008 stelde de Commissie nadrukkelijk dat de prijs die is betaald door de Belgische autoriteiten voor de aankoop van 49,9% van Fortis Bank S.A. op 28 september aanzienlijk hoger was dan de prijs die potentiële kopers voorstelden op dezelfde datum. De kapitaalinjectie van de Belgische autoriteiten komt derhalve overeen met steun in de zin van artikel 87, lid 1, van het EG-Verdrag. De Commissie concludeerde tevens dat de voorwaarden van de aankoop van Fortis Bank Nederland op 3 oktober 2008 en van de tweede helft van het kapitaal van Fortis Bank S.A op 5 oktober 2008 tevens staatssteun aan de verkoper inhield. De Commissie hield evenwel rekening in voornoemd besluit dat de Fortis Bank de grootste depositobank was van de Belgische markt. Niet-nakoming van betalingen door een dergelijke financiële instelling zou dientengevolge een ernstige verstoring van de Belgische economie hebben veroorzaakt, in het bijzonder in de context van de mondiale financiële crisis. De Commissie kwam derhalve tot de conclusie dat de verleende staatssteun door de Belgische en Nederlandse autoriteiten verenigbaar is met de voorschriften inzake staatssteun.

Tegen het besluit van 3 december 2008 is geen beroep ingesteld in de twee maanden na de bekendmaking ervan; dit is de uiterste datum zoals vastgelegd in artikel 230 van het EG-Verdrag.

Conclusies

Het standpunt van de Commissie in deze kwestie, voorzover het communautaire wetgeving betreft, is definitief en gesloten. De Commissie is het niet eens met indiener dat de activa van Fortis onder hun werkelijke waarde verkocht zijn.

4. Aanvullend antwoord van de Commissie, ontvangen op 22 april 2010.

Naar aanleiding van de opmerkingen van de Commissie van oktober 2009 heeft de Commissie onderzoek gedaan naar de aankoop van Fortis Bank door de Belgische overheid die in twee fasen plaatsvond: (i) de kapitaalinjectie van 28 september 2008 waardoor de overheid een belang van 49,9% kreeg in de bank, en (ii) de aankoop van de resterende 50,1% van Fortis Holding die plaatsvond op 5 oktober 2008. De Commissie heeft deze twee

¹ De genoemde besluiten kunnen worden geraadpleegd via de volgende links:

http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/comp-2009/n255-09.pdf

http://ec.europa.eu/competition/state_aid/register/ii/doc/NN-42-2008-WLWL-nl-03.12.2008.pdf

transacties beoordeeld, aangezien ze elementen van staatssteun aan de bank en de verkoper kunnen inhouden, in het bijzonder indien de staat een hogere prijs betaalt voor de betreffende activa dan een normale investeerder in gelijke omstandigheden. Wetgeving ter zake, met name de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) en Verordening (EG) nr.°659/1999 van de Raad, verplicht de Commissie dergelijke al dan niet aangemelde steun te onderzoeken. De maatregelen in kwestie werden gemeld door de Belgische autoriteiten. Het besluit van de Commissie betreffende deze overheidsmaatregelen werd genomen op 3 december 2008 en 12 mei 2009¹. In paragraaf 35 van het besluit van 3 december 2008 stelde de Commissie nadrukkelijk dat de prijs die is betaald door de Belgische autoriteiten voor de aankoop van 49,9% van Fortis Bank S.A. (door middel van een kapitaalverhoging) op 28 september aanzienlijk hoger was dan de prijs die alle andere financiële instellingen op dezelfde datum voorstelden. De Commissie stelde in paragraaf 38 van ditzelfde besluit vast dat de kapitaalinjectie van de Belgische autoriteiten derhalve overeenkomt met steun in de zin van artikel 107, lid 1 VWEU. Met betrekking tot de aankoop door de Belgische overheid van de resterende 50,1% van het kapitaal van Fortis Bank op 5 oktober 2008 concludeerde de Commissie in paragraaf 66 van het besluit van 3 december 2008 dat dit tevens staatssteun inhield. Ten aanzien van de verkoop van 75% van het kapitaal van Fortis Bank aan BNP Paribas op 5 oktober merkte de Commissie in paragraaf 59 van het besluit op dat van de investeerders waarmee de voorgaande dagen contact was gelegd, BNP Paribas de enige was die op dat moment nog werkelijk concrete belangstelling had voor de verwerving van een controlerend aandeel in Fortis Bank, en dat de prijs die door BNP Paribas werd betaald, op dat moment de marktprijs was.

Uit het bovenstaande blijkt dat de Commissie de transacties in kwestie reeds nauwkeurig heeft onderzocht en tot de conclusie kwam dat Fortis Holding – en daarmee de aandeelhouders van Fortis Holding – geen prijs onder de marktprijs ontving. Integendeel, de Commissie concludeerde dat Fortis Holding en haar aandeelhouders door de tussenkomst van België in staat waren om voor de verkoop van Fortis Bank een prijs te behalen die hoger was dan de marktprijs. Deze conclusies zijn niet verenigbaar met de bewering van indiener dat de bescherming van het particulier eigendom in deze kwestie is geschonden.

Conclusies

Het standpunt van de Commissie in deze kwestie, voorzover het communautaire wetgeving betreft, is definitief en gesloten. De Commissie is het niet eens met indiener dat de activa van Fortis onder hun werkelijke waarde verkocht zijn.

¹ De genoemde besluiten zijn vastgelegd in PB C 80 van 3.4.2009, blz. 7 en PB C 178 van 31.7.2009, blz. 2.